

Dansk udgave

Retsforskrifter

65. årgang

7. oktober 2022

Indhold

II *Ikke-lovgivningsmæssige retsakter*

FORORDNINGER

- ★ **Rådets forordning (EU) 2022/1854 af 6. oktober 2022 om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser** 1

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

RÅDETS FORORDNING (EU) 2022/1854

af 6. oktober 2022

om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 122, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Der har været meget høje priser på elektricitetsmarkederne siden september 2021. Som anført i den endelige vurdering fra EU's Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER), oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942 ⁽¹⁾, af udformningen af Unionens engrosmarked for elektricitet i april 2022 skyldes dette hovedsagelig den høje pris på den gas, der anvendes som input til produktion af elektricitet. Ofte er det nødvendigt med naturgasfyrede kraftværker for at dække efterspørgslen efter elektricitet, når den er på sit højeste niveau i løbet af dagen, eller når den elektricitet, der produceres ved hjælp af andre teknologier såsom atomkraft, vandkraft eller variable vedvarende energikilder, ikke er tilstrækkelig til at imødekomme efterspørgslen. Ruslands optrapning af sin angrebskrig mod Ukraine, som er en kontraherende part i energifællesskabstraktaten ⁽²⁾, siden februar 2022 har ført til et markant fald i gasforsyningen. Ruslands angrebskrig mod Ukraine har også skabt usikkerhed om forsyningen af andre råvarer såsom stenkul og råolie, der anvendes i produktionsanlæg. Det har medført betydelige yderligere stigninger og volatilitet i elpriserne.
- (2) Den seneste tids betydeligt mindre gasleveringer og øgede afbrydelser af gasforsyningen fra Rusland peger på en betydelig risiko for, at de russiske gasforsyninger i den nærmeste fremtid vil blive fuldstændig indstillet. For at øge Unionens energiforsyningsikkerhed vedtog Rådet forordning (EU) 2022/1369 ⁽³⁾, der indeholder bestemmelser om en frivillig reduktion af efterspørgslen efter naturgas med mindst 15 % fra den 1. august 2022 til den 31. marts 2023, og som giver Rådet mulighed for at erklære en EU-alarmsituation med hensyn til gasforsyningsikkerheden, hvilket udløser en obligatorisk EU-omfattende reduktion af efterspørgslen efter gas.
- (3) Sideløbende hermed har de usædvanligt høje temperaturer, der er blevet målt hen over sommeren 2022, øget efterspørgslen efter elektricitet til køling, hvilket har øget presset på elproduktionen, samtidig med at elproduktionen fra visse teknologier har ligget betydeligt under de historiske niveauer på grund af tekniske og vejrafhængige omstændigheder. Dette skyldes hovedsagelig en usædvanlig tørke, som har ført til: i) en knaphed i elproduktionen på atomkraftværker i flere medlemsstater som følge af manglen på tilgængeligt kølevand; ii) lavere vandkraftproduktion og iii) lave vandstande i større floder, hvilket har haft en negativ indvirkning på transporten af råvarer, der anvendes som inputbrændsel til elproduktion. Denne situation uden fortilfælde betyder, at den mængde

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942 af 5. juni 2019 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 22).

⁽²⁾ EUT L 198 af 20.7.2006, s. 18.

⁽³⁾ Rådets forordning (EU) 2022/1369 af 5. august 2022 om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas (EUT L 206 af 8.8.2022, s. 1).

elektricitet, der produceres på naturgasfyrede kraftværker, konstant har været høj, hvilket har bidraget til ekstraordinært og unormalt høje engrospriser på elektricitet. På trods af den begrænsede produktionskapacitet i nogle medlemsstater har udvekslinger af elektricitet mellem medlemsstater bidraget til at undgå problemer med forsynings sikkerheden og mindske prisudsvingene på Unionens markeder og har dermed styrket de enkelte medlemsstaters modstandsdygtighed over for prishok.

- (4) Den voldsomme prisstigning på engrosmarkederne for elektricitet har ført til kraftige stigninger i detailpriserne på elektricitet, som forventes at vare frem til næste opvarmningssæson og gradvist påvirke de fleste forbrugerkontrakter. Den kraftige stigning i gaspriserne og den deraf følgende efterspørgsel efter alternative brændstoffer har også medført en stigning i priserne på andre råvarer, som f.eks. råolie og kul.
- (5) Alle medlemsstater er blevet negativt påvirket af den aktuelle energikrise, om end i forskelligt omfang. Den kraftige stigning i energipriserne bidrager i væsentligt omfang til den generelle inflation i euroområdet og bremser den økonomiske vækst i Unionen.
- (6) Der er derfor behov for en hurtig og koordineret indsats på EU-plan. Indførelsen af et nødindgreb vil gøre det muligt midlertidigt at afbøde risikoen for, at elpriserne og elomkostningerne for slutkunderne når endnu mindre holdbare niveauer, og at medlemsstaterne træffer ukoordinerede nationale foranstaltninger, der kan bringe forsynings sikkerheden på EU-plan i fare og pålægge erhvervslivet og forbrugerne i EU en yderligere byrde. I en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne er der behov for en koordineret indsats fra medlemsstaternes side i vinteren 2022-23 for at afbøde virkningerne af de høje energipriser og sikre, at den nuværende krise ikke fører til varig skade for forbrugerne og økonomien, samtidig med at de offentlige finansers holdbarhed opretholdes.
- (7) De nuværende afbrydelser af gasforsyningen, den begrænsede tilgængelighed for visse kraftværker og de deraf følgende indvirkninger på gas- og elpriserne udgør en alvorlig forsyningsvanskelighed med hensyn til gas- og elenergiprodukter som omhandlet i artikel 122, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Der er en alvorlig risiko for, at situationen kan forværres yderligere i vinteren 2022-23, hvis der forekommer flere afbrydelser af gasforsyningen, og en kold vinter øger efterspørgslen efter gas og elektricitet. En sådan forværring kan være med til at presse priserne på gas og andre energiråvarer op og som konsekvens have indvirkning på elpriserne.
- (8) Afbrydelsen af energimarkedet fra en af de vigtigste markedsaktørers side, hvilket kunstigt har reduceret gasforsyningen i forbindelse med Ruslands angrebskrig mod Ukraine, og den hybride krig, der derved gennemføres, har skabt en krisesituation, der kræver vedtagelse af en række presserende, midlertidige og ekstraordinære foranstaltninger af økonomisk art for at imødegå de uholdbare virkninger for forbrugere og virksomheder. Hvis der ikke gribes hurtigt ind, kan krisesituationen have alvorlige skadelige virkninger for inflationen, markedsoperatørernes likviditet og økonomien som helhed.
- (9) Der er behov for en fælles og velkoordineret indsats på EU-plan for at håndtere den kraftige stigning i elpriserne og deres indvirkning på husholdningerne og erhvervslivet. Ukoordinerede nationale foranstaltninger kan påvirke måden, det indre energimarked fungerer på, bringe forsynings sikkerheden i fare og føre til yderligere prisstigninger i de medlemsstater, der er hårdest ramt af krisen. Det er derfor afgørende at sikre integriteten af det indre marked for elektricitet for at bevare og styrke den nødvendige solidaritet mellem medlemsstaterne.
- (10) Nogle medlemsstater kan være mere udsatte for virkningerne af en afbrydelse af de russiske gasforsyninger og de deraf følgende prisstigninger, men ved at træffe passende foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen kan alle medlemsstater bidrage til at begrænse den økonomiske skade, som følger af en sådan afbrydelse. En reduktion af efterspørgslen efter elektricitet på nationalt plan kan have en positiv indvirkning på elpriserne i hele EU, da elmarkederne er koblet sammen, og besparelser i én medlemsstat således også kommer andre medlemsstater til gode.

- (11) Ukoordinerede lofter over markedsindtægter fra elektricitet fra producenter med lavere marginalomkostninger, som f.eks. vedvarende energi, atomkraft eller brunkul (inframarginale producenter), kan føre til væsentlige forvriddinger mellem producenter i Unionen, da de konkurrerer i hele Unionen på et sammenkoblet elmarked. En forpligtelse til et fælles EU-dækkende loft over markedsindtægter for inframarginale producenter bør gøre det muligt at forhindre sådanne forvriddinger. Desuden kan ikke alle medlemsstater støtte forbrugerne i samme omfang på grund af begrænsede finansielle ressourcer, mens nogle elproducenter fortsat har betydelige ekstraordinære indtægter. Solidariteten mellem medlemsstaterne bør gennem det EU-dækkende loft over markedsindtægter generere indtægter for medlemsstaterne til at finansiere foranstaltninger til støtte for elslutkunder, som f.eks. husholdninger, små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og energiintensive industrier, samtidig med at prissignalerne på markederne i hele Unionen bevares, og den grænseoverskridende handel opretholdes.
- (12) I betragtning af den ekstreme stigning i detailpriserne på gas og elektricitet er statslige og offentlige indgreb for at beskytte forbrugere af særlig betydning. Gasforsyningsknaphedens indvirkning på elpriserne samt mulighederne for at finansiere støtteforanstaltninger over statsbudgettet varierer imidlertid fra medlemsstat til medlemsstat. Hvis kun nogle medlemsstater med tilstrækkelige ressourcer kan beskytte kunder og leverandører, vil det føre til alvorlige forvriddinger på det indre marked. En ensartet forpligtelse til at lade ekstraordinære indtægter komme forbrugerne til gode gør det muligt for alle medlemsstater at beskytte deres forbrugere. Den positive effekt på energipriserne vil have en positiv indvirkning på det sammenkoblede EU-energimarked og vil også bidrage til at dæmpe inflationen. Derfor bør foranstaltninger vedtaget i en medlemsstat på det indbyrdes forbundne EU-marked i en ånd af solidaritet også have en positiv virkning i andre medlemsstater.
- (13) I den aktuelle situation forekommer det hensigtsmæssigt at træffe foranstaltninger på EU-plan ved at indføre et solidaritetsbidrag fra EU-selskaber og faste driftssteder med aktiviteter i råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne for at afbøde de direkte økonomiske virkninger af de stærkt stigende energipriser for offentlige myndigheders budgetter, slutkunderne og virksomheder i hele Unionen. Et sådant solidaritetsbidrag bør være ekstraordinært og strengt midlertidigt.
- (14) Solidaritetsbidraget er et passende middel til at håndtere ekstraordinære overskud som følge af uforudsete omstændigheder. De pågældende overskud svarer ikke til nogen normal fortjeneste, som EU-selskaber og faste driftssteder med aktiviteter i råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne ville have opnået eller kunne have forventet at opnå under normale omstændigheder, hvis de uforudsigelige begivenheder på energimarkederne ikke havde fundet sted. Derfor udgør indførelsen af solidaritetsbidraget en fælles og koordineret foranstaltning, der i en ånd af solidaritet giver de nationale myndigheder yderligere midler til at yde finansiel støtte til husholdninger og virksomheder, der er hårdt ramt af de kraftigt stigende energipriser, samtidig med at der sikres lige vilkår i hele Unionen. Denne foranstaltning bør anvendes parallelt med de almindelige selskabsskatter, som hver medlemsstat opkræver af de pågældende virksomheder.
- (15) For at sikre sammenhæng på tværs af energipolitiske områder bør de foranstaltninger, der er fastsat i denne forordning, fungere som en indbyrdes afhængig pakke, hvori de styrker hinanden. Alle medlemsstater bør være i stand til at støtte forbrugerne på en målrettet måde ved hjælp af de ekstraordinære indtægter som følge af loftet over markedsindtægter, ved at reducere efterspørgslen efter elektricitet, hvilket bidrager til at sænke energipriserne, og ved hjælp af midler fra et solidaritetsbidrag, der pålægges EU-selskaber og faste driftssteder med aktiviteter i råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne. Samtidig bør en lavere efterspørgsel have en positiv virkning med hensyn til at mindske risiciene for forsyningssikkerheden, jf. målene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 ⁽⁴⁾.
- (16) Medlemsstaterne bør derfor bestræbe sig på at reducere det samlede bruttoelforbrug hos alle forbrugere, også dem, der endnu ikke har intelligente målersystemer eller anordninger, der gør det muligt for dem at overvåge deres forbrug på bestemte tidspunkter af dagen.

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

- (17) For at bevare brændstoflagre til elproduktion og specifikt fokusere på timerne med den højeste pris på eller det største forbrug af elektricitet, når gasfyret elproduktion har særlig indvirkning på marginalprisen, bør hver medlemsstat reducere sit bruttoelforbrug i identificerede spidsbelastningstimer.
- (18) Med udgangspunkt i den typiske elforbrugsprofil i spidsbelastningstimer vil et bindende mål for reduktion af efterspørgslen på 5 % i spidsbelastningstimer sikre, at medlemsstaterne specifikt retter sig mod de forbrugere, der kan give fleksibilitet gennem tilbud om reduktion af efterspørgslen på timebasis, herunder gennem uafhængige aggregatorer. Derfor bør en aktiv reduktion af efterspørgslen efter elektricitet på mindst 5 % i udvalgte timer bidrage til et lavere brændstofforbrug og en mere gnidningsløs fordeling af efterspørgslen over flere timer, hvilket påvirker markedspriserne pr. time.
- (19) Medlemsstaterne bør have mulighed for at vælge de foranstaltninger, som målene for reduktion af efterspørgslen bedst kan nås med, så de kan afspejle særlige nationale forhold. Når medlemsstaterne udarbejder foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter elektricitet, bør de sikre, at foranstaltningerne udformes på en sådan måde, at de ikke underminerer Unionens elektrificeringsmål som fastsat i Kommissionens meddelelse af 8. juli 2020 med titlen »Styrkelse af en klimaneutral økonomi: En EU-strategi for integration af energisystemet«. Elektrificering er afgørende for at mindske Unionens afhængighed af fossile brændstoffer og sikre Den Europæiske Unions langsigtede strategiske autonomi, da det vil begrænse omfanget af den nuværende energikrise og forebygge fremtidige energikriser. Foranstaltninger til reduktion af bruttoelforbruget kan omfatte nationale oplysningskampagner, offentliggørelse af målrettede oplysninger om den forventede situation i elsystemet, reguleringsmæssige foranstaltninger, der begrænser ikkevæsentligt energiforbrug, og målrettede incitamenter til at reducere elforbruget.
- (20) Når medlemsstaterne udvælger hensigtsmæssige foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen i spidsbelastningstimer, bør de navnlig overveje markedsbaserede foranstaltninger såsom auktioner eller udbudsordninger, hvorved de kan tilskynde til en reduktion af forbruget på en økonomisk effektiv måde. For at sikre effektivitet og en hurtig gennemførelse kan medlemsstaterne benytte eksisterende initiativer og udvide eksisterende ordninger for at skabe et fleksibelt elforbrug. De foranstaltninger, der træffes på nationalt plan, kan også omfatte finansielle incitamenter eller kompensation til de berørte markedsdeltagere, hvis der opnås en mærkbar reduktion af efterspørgslen ud over det forventede normale forbrug.
- (21) For at bistå og vejlede de medlemsstater, der leverer den nødvendige reduktion af efterspørgslen som fastsat i denne forordning, bør Kommissionen lette udvekslingen af bedste praksis mellem medlemsstaterne.
- (22) I betragtning af den ekstraordinære og pludselige kraftige stigning i elpriserne og den overhængende risiko for yderligere stigninger er medlemsstaterne nødt til omgående at træffe de fornødne foranstaltninger for at opnå reduktioner i bruttoelforbruget og således muliggøre hurtige prisfald og minimere anvendelsen af fossile brændstoffer.
- (23) På day-ahead-engrosmarkedet reguleres de billigste kraftværker først, men den pris, alle markedsdeltagere opnår, fastsættes af det sidste kraftværk, der er behov for for at dække efterspørgslen, som er det kraftværk, der har de højeste marginalomkostninger, når markedet er i ligevægt. Den seneste tids kraftige prisstigning på gas og stenkul har resulteret i en ekstraordinær og varig stigning i de priser, som gas- og kulfyrede kraftværker byder på day-ahead-engrosmarkedet. Dette har igen ført til usædvanligt høje priser på day-ahead-markedet i hele Unionen, eftersom det ofte er disse kraftværker med de højeste marginalomkostninger, der er behov for for at imødekomme efterspørgslen efter elektricitet.
- (24) I betragtning af den rolle, som prisen på day-ahead-markedet spiller som reference for prisen på andre engrosmarkeder for elektricitet, og det forhold, at alle markedsdeltagere opnår ligevægtsprisen, har teknologier med betydeligt lavere marginalomkostninger siden Ruslands militære aggression mod Ukraine i februar 2022 konsekvent givet høje indtægter, der ligger et godt stykke over det ved investeringsbeslutningen forventede niveau.
- (25) I en situation, hvor forbrugerne er udsat for ekstremt høje priser, som også skader Unionens økonomi, er det nødvendigt midlertidigt at begrænse de ekstraordinære markedsindtægter for producenter med lavere marginalomkostninger ved hjælp af loftet over markedsindtægter fra salg af elektricitet i Unionen.
- (26) For at undgå omgåelse af anvendelsen af loftet over markedsindtægter bør medlemsstaterne indføre effektive foranstaltninger til at sikre, at loftet over markedsindtægter anvendes effektivt i situationer, hvor producenterne indgår i en koncern.

- (27) Det niveau, som loftet over markedsindtægter fastsættes på, bør ikke bringe de producenter, som det finder anvendelse på, herunder producenter af vedvarende energi, i fare for ikke at få dækket deres investerings- og driftsomkostninger og bør opretholde og tilskynde til fremtidige investeringer i den kapacitet, der er nødvendig for et dekarboniseret og pålideligt elsystem. Loftet over markedsindtægter, der er et ensartet loft i hele Unionen, er bedst egnet til at bevare et velfungerende indre marked for elektricitet, da det opretholder den prisbaserede konkurrence mellem elektricitetsproducenter baseret på forskellige teknologier, navnlig for vedvarende energikilder.
- (28) Selv om lejlighedsvis og kortvarige prisstigninger kan betragtes som en normal tendens på et elmarked og kan være nyttige for nogle investorer til at genvinde deres produktionsinvestering, adskiller den ekstreme og vedvarende prisstigning siden februar 2022 sig markant fra en normal markedssituation med lejlighedsvis spidslastpriser. Loftet over markedsindtægter bør derfor ikke ligge under markedsdeltagernes rimelige forventninger til det gennemsnitlige niveau for elpriserne i de timer, hvor efterspørgslen efter elektricitet var på sit højeste før Ruslands angrebskrig mod Ukraine. Før februar 2022 lå de gennemsnitlige spidslastpriser på engrosmarkedet for elektricitet betydeligt under 180 EUR pr. MWh i hele EU og forventedes konsekvent at ligge under det niveau i de seneste årtier trods forskelle i elpriserne mellem regionerne i Unionen. Eftersom markedsdeltagernes oprindelige investeringsbeslutning blev truffet på grundlag af en forventning om, at priserne i gennemsnit ville være lavere end dette niveau i spidsbelastningstimer, er loftet over markedsindtægter på 180 EUR pr. MWh et niveau, der ligger et godt stykke over de oprindelige markedsforventninger. Når der efterlades en margen på den pris, som investorerne med rimelighed kunne have forventet, er det nødvendigt at sikre, at loftet over markedsindtægter ikke modvirker den oprindelige vurdering af investeringernes rentabilitet.
- (29) Desuden er loftet over markedsindtægter på 180 EUR pr. MWh konsekvent højere, inklusive en rimelig margen, end de nuværende normaliserede energiomkostninger (LCOE) for relevante produktionsteknologier, hvilket gør det muligt for de producenter, som det finder anvendelse på, at dække deres investeringer og driftsomkostninger. I betragtning af at loftet over markedsindtægter efterlader en betydelig margen mellem den rimelige LCOE og loftet over markedsindtægter, kan det derfor ikke forventes at hæmme investeringen i ny inframarginal kapacitet.
- (30) Loftet over markedsindtægter bør lægges over markedsindtægter frem for samlede produktionsindtægter (herunder eventuelle andre indtægter fra feed-in-præmier) for at undgå, at et projekts oprindelige forventede rentabilitet påvirkes i væsentlig grad. Uanset under hvilken kontraktform handelen med elektricitet finder sted, bør loftet over markedsindtægter kun gælde for realiserede markedsindtægter. Dette er nødvendigt for at undgå at skade producenter, som rent faktisk ikke drager fordel af de nuværende høje elpriser, fordi de har sikret deres indtægter mod udsving på engrosmarkedet for elektricitet. I det omfang eksisterende eller fremtidige kontraktlige forpligtelser, f.eks. VE-elkøbsaftaler og andre typer elkøbsaftaler eller risikoafdækning gennem forwardkontrakter, fører til markedsindtægter fra elproduktion op til loftet over markedsindtægter, bør sådanne indtægter forblive uberørt ved denne forordning. Foranstaltningen vedrørende indførelse af loftet over markedsindtægter bør derfor ikke afholde markedsdeltagerne fra at indgå sådanne kontraktlige forpligtelser.
- (31) Selv om det kan være mere effektivt at anvende loftet over markedsindtægter på det tidspunkt, hvor transaktionerne afvikles, er det måske ikke altid muligt, f.eks. på grund af forskelle i den måde, hvorpå engrosmarkederne for elektricitet er organiseret i medlemsstaterne og på tværs af forskellige tidsrammer. For at tage hensyn til særlige nationale forhold og lette anvendelsen af loftet over markedsindtægter på nationalt plan bør medlemsstaterne kunne beslutte, om de vil anvende loftet, enten når udvekslingen af elektricitet afvikles eller senere. Medlemsstaterne bør også fortsat frit kunne beslutte at forfinansiere støtteforanstaltninger for elslutkunder og opkræve markedsindtægterne på et senere tidspunkt. Kommissionen bør give medlemsstaterne vejledning i gennemførelsen af denne foranstaltning.
- (32) Loftet over markedsindtægter bør gælde for teknologier med marginalomkostninger, der er lavere end loftet over markedsindtægter, f.eks. vind- eller solenergi, atomkraft eller brunkul.

- (33) Loftet over markedsindtægter bør ikke gælde for teknologier med høje marginalomkostninger i forbindelse med prisen på det inputbrændsel, der er nødvendigt for at producere elektricitet, som f.eks. gas- og stenkulfyrede kraftværker, da deres driftsomkostninger ville ligge betydeligt over loftet over markedsindtægter, og anvendelsen heraf ville bringe deres økonomiske levedygtighed i fare. For at bevare incitamenterne til et samlet fald i gasforbruget bør loftet over markedsindtægter heller ikke gælde for teknologier, der konkurrerer direkte med gasfyrede kraftværker om at tilbyde fleksibilitet til elsystemet, og som byder på elmarkedet ud fra deres offeromkostninger, som f.eks. fleksibelt elforbrug og lagring af elektricitet.
- (34) Loftet over markedsindtægter bør ikke gælde for teknologier, der anvender brændsel, der er alternativer til naturgas, som f.eks. biomethan, for ikke at bringe omdannelsen af eksisterende gasfyrede kraftværker, der er i overensstemmelse med REPowerEU-målene, jf. navnlig Kommissionens meddelelse af 18. maj 2022 om REPowerEU-plan («REPowerEU-planen»), i fare.
- (35) For at bevare incitamenterne til at udvikle innovative teknologier bør loftet over markedsindtægter ikke gælde for demonstrationsprojekter.
- (36) I nogle medlemsstater er der allerede fastsat et loft for visse producenters indtægter ved hjælp af statslige og offentlige foranstaltninger, som f.eks. feed-in-tariffer og tovejsdifferencekontrakter. Disse producenter drager ikke fordel af øgede indtægter som følge af den seneste tids stigning i elpriserne. Derfor bør eksisterende producenter, der er omfattet af denne type statslig foranstaltning, som ikke blev vedtaget som reaktion på den aktuelle energikrise, ikke være omfattet af anvendelsen af loftet over markedsindtægter. På samme måde bør loftet over markedsindtægter ikke gælde for producenter, hvis markedsindtægter er underlagt andre reguleringsmæssige foranstaltninger truffet af offentlige myndigheder, hvorefter indtægterne overføres direkte til forbrugerne.
- (37) For at sikre en effektiv håndhævelse af loftet over markedsindtægter bør producenter, mellemmand og relevante markedsdeltagere levere de nødvendige data til medlemsstaternes kompetente myndigheder og, hvor det er relevant, til systemoperatørerne og de udpegede elektricitetsmarkedsoperatører. I betragtning af det store antal individuelle transaktioner, for hvilke medlemsstaternes kompetente myndigheder skal sikre håndhævelsen af loftet over markedsindtægter, bør de pågældende myndigheder have mulighed for at anvende rimelige skøn til beregning af loftet over markedsindtægter.
- (38) For at håndtere situationer, hvor anvendelsen af loftet over markedsindtægter kan påvirke markedsdeltagernes incitament til at levere balanceringsenergi eller belastningsomfordeling og modkøb, bør medlemsstaterne kunne beslutte ikke at anvende loftet over markedsindtægter fra salget af elektricitet på balanceringsenergimarkedet og fra den økonomiske kompensation for belastningsomfordeling og modkøb.
- (39) For at tage højde for forsyningssikkerhedsproblemer bør medlemsstaterne have mulighed for at fastsætte loftet over markedsindtægter på en måde, der giver elproducenterne mulighed for at tilbageholde 10 % af de ekstraordinære indtægter over loftet over markedsindtægter.
- (40) Da produktionsmikset og omkostningsstrukturen for produktionsanlæg er meget forskellige fra medlemsstat til medlemsstat, bør medlemsstaterne have mulighed for at opretholde eller indføre nationale kriseforanstaltninger på særlige betingelser.
- (41) Navnlig bør medlemsstaterne fortsat have mulighed for yderligere at begrænse indtægterne for de producenter, der er omfattet af loftet over markedsindtægter, og for at fastsætte et specifikt loft over markedsindtægter fra salg af elektricitet, der produceres fra stenkul, hvis pris kan være betydeligt lavere end prisen på marginale teknologier i nogle medlemsstater. For at sikre retssikkerheden bør medlemsstaterne også have mulighed for at opretholde eller indføre nationale kriseforanstaltninger, som begrænser markedsindtægterne for andre producenter end dem, der er omfattet af det EU-dækkende loft over markedsindtægter.

- (42) For at sikre forsyningsikkerheden bør medlemsstaterne kunne fastsætte et højere loft over markedsindtægter for producenter, der ellers ville være underlagt det EU-dækkende loft over markedsindtægter, når deres investerings- og driftsomkostninger er højere end det EU-dækkende loft over markedsindtægter.
- (43) De øgede handelsstrømme på tværs af budområder som følge af store kriserelaterede prisforskelle mellem sådanne områder har ført til en markant stigning i flaskehalsindtægterne i nogle medlemsstater. Flaskehalsindtægter bør fortsat tildeles med henblik på at opfylde de prioriterede mål, der er fastsat i artikel 19, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 ^(¹). Medlemsstaterne bør dog undtagelsesvis i behørigt begrundede tilfælde og under deres regulerende myndigheders kontrol have mulighed for at fordele de resterende ekstraordinære indtægter direkte til elslutkunderne i stedet for udelukkende at anvende dem til de formål, der er omhandlet i artikel 19, stk. 3, i nævnte forordning.
- (44) Eftersom ikke alle medlemsstater kan støtte deres slutkunder i samme omfang ved hjælp af loftet over markedsindtægter på grund af omstændigheder, der vedrører deres afhængighed af import af elektricitet fra andre lande, er det nødvendigt, at medlemsstater med nettoimport af elektricitet svarende til eller over 100 % har adgang til aftaler om at dele ekstraordinære indtægter med den vigtigste eksportmedlemsstat i en ånd af solidaritet. Der tilskyndes navnlig også til sådanne solidaritetsaftaler for at tage hensyn til ubalancerede handelsforbindelser.
- (45) Handelspraksis og de lovgivningsmæssige rammer i elsektoren adskiller sig markant fra sektoren for fossile brændstoffer. Da loftet over markedsindtægter har til formål at efterligne det markedsresultat, som producenterne kunne have forventet, hvis de globale forsyningskæder havde fungeret normalt uden gasforsyningsafbrydelser siden februar 2022, er det nødvendigt, at foranstaltningen vedrørende elproducenter finder anvendelse på indtægter fra elproduktion. Da det midlertidige solidaritetsbidrag er rettet mod rentabiliteten for EU-selskaber og faste driftssteder med aktiviteter i råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne, og hvis indtægter er steget betydeligt i forhold til tidligere år, er det nødvendigt, at det finder anvendelse på deres overskud.
- (46) Medlemsstaterne bør sørge for, at de ekstraordinære indtægter fra anvendelsen af loftet over markedsindtægter på elområdet går til elslutkunderne for at afbøde virkningerne af usædvanligt høje elpriser. De ekstraordinære indtægter bør målrettes mod kunder, herunder både husholdninger og virksomheder, der er særlig hårdt ramt af høje elpriser. Uden de foreslåede foranstaltninger er der risiko for, at kun mere velstående medlemsstater har ressourcer til at beskytte sine forbrugere, hvilket kan føre til alvorlige forvriddinger af det indre marked.
- (47) Indtægterne fra loftet bør hjælpe medlemsstaterne med at finansiere foranstaltninger såsom indkomstoverførsler, rabatter på regninger, kompensation til leverandører for at levere til priser, der er lavere end omkostningerne, samt investeringer, der vil føre til en strukturel reduktion af forbruget, navnlig af elektricitet produceret fra fossile brændstofkilder. Når der ydes støtte til andre kunder end husholdninger, bør disse andre kunder arbejde hen imod investeringer i dekarboniseringsteknologier, herunder vedvarende energi, f.eks. gennem elkøbsaftaler eller direkte investeringer i produktion af vedvarende energi, eller hen imod investeringer i energieffektivitet.
- (48) Offentlige indgreb i fastsættelsen af prisen for levering af elektricitet udgør i princippet en markedsforvridende foranstaltning. Et sådant indgreb kan derfor kun gennemføres som en offentlig serviceforpligtelse og bør være underlagt særlige betingelser. I øjeblikket er det i henhold til direktiv (EU) 2019/944 muligt at regulere priser for husholdninger og mikrovirksomheder, og det er også muligt, herunder til et niveau, der er lavere end omkostningerne, for energifattige og sårbare kunder. I lyset af den nuværende ekstraordinære stigning i elpriserne bør den værktøjskasse med tilgængelige foranstaltninger, som medlemsstaterne har til rådighed for at støtte forbrugerne, dog forlænges midlertidigt ved at give mulighed for at udvide de regulerede priser til at omfatte SMV'er og ved at tillade regulerede priser, der er lavere end omkostningerne. En sådan forlængelse kan finansieres ved hjælp af loftet over markedsindtægter.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54).

- (49) Det er vigtigt, at leverandører ikke forskelsbehandles eller pålægges urimelige omkostninger som følge af regulerede detailpriser, der er lavere end omkostningerne. Leverandørerne bør derfor kompenseres rimeligt for de omkostninger, de pådrager sig i forbindelse med levering til regulerede priser, uden at dette berører anvendelsen af statsstøtteregele. De omkostninger, der er forbundet med regulerede priser, der er lavere end omkostningerne, bør finansieres ved hjælp af loftet over markedsindtægter. For at undgå, at sådanne foranstaltninger øger efterspørgslen efter elektricitet, samtidig med at de stadig opfylder forbrugernes energibehov, bør regulerede priser, der er lavere end omkostningerne, kun dække en begrænset mængde forbrug. Ordninger vedrørende forsyningspligtige leverandører og medlemsstaternes valg af forsyningspligtig leverandør bør ikke berøres af denne forordning.
- (50) EU-selskaber og faste driftssteder, der genererer mindst 75 % af deres omsætning med aktiviteter i råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne, har uden i væsentlig grad at ændre deres omkostningsstruktur eller øge deres investeringer oplevet en stigning i deres overskud på grund af de pludselige og uforudsigelige omstændigheder i forbindelse med Ruslands angrebskrig mod Ukraine, reduceret energiforsyning og stigende efterspørgsel som følge af rekordhøje temperaturer.
- (51) Det midlertidige solidaritetsbidrag bør fungere som en omfordelingsforanstaltning til sikring af, at de pågældende virksomheder, som har opnået ekstraordinære overskud som følge af de uventede omstændigheder, bidrager forholdsmæssigt til at afhjælpe energikrisen på det indre marked.
- (52) Grundlaget for beregningen af det midlertidige solidaritetsbidrag er det skattepligtige overskud i de selskaber og faste driftssteder, der er skattemæssigt hjemmehørende i Unionen, i råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne som fastsat i bilaterale aftaler eller medlemsstaternes nationale skattelove for det regnskabsår, der begynder den 1. januar 2022 eller derefter og/eller den 1. januar 2023 og i hele deres respektive varighed. Medlemsstater, der kun beskatter udloddet selskabsoverskud, bør anvende det midlertidige solidaritetsbidrag på det beregnede overskud uanset udlodningen. Regnskabsåret fastsættes under henvisning til reglerne i medlemsstaternes nationale ret.
- (53) Kun overskud i 2022 og/eller 2023, som overstiger en stigning på 20 % i det gennemsnitlige skattepligtige overskud i de fire regnskabsår, der begynder den 1. januar 2018 eller derefter, bør være omfattet af solidaritetsbidraget.
- (54) Med denne tilgang kan det sikres, at en del af fortjenstmargenen, som ikke skyldes den uforudsigelige udvikling på energimarkederne efter Ruslands angrebskrig mod Ukraine, kan anvendes af de berørte EU-selskaber og faste driftssteder til fremtidige investeringer eller til at sikre deres finansielle stabilitet under den aktuelle energikrise, herunder også for så vidt angår den energiintensive industri. Med denne tilgang til fastlæggelse af beregningsgrundlaget kan det sikres, at solidaritetsbidraget i forskellige medlemsstater er forholdsmæssigt. Samtidig bør fastsættelsen af en minimumssats sikre, at solidaritetsbidraget er både retfærdigt og forholdsmæssigt. Medlemsstaterne bør fortsat frit kunne anvende en sats, der er højere end 33 % for så vidt angår deres solidaritetsbidrag. Dette bør gøre det muligt for medlemsstaterne at fastsætte den foretrukne sats, som de finder acceptabel og passende efter deres nationale retssystemer.
- (55) Medlemsstaterne bør træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre fuld anvendelse af det solidaritetsbidrag, der er fastsat ved denne forordning, og bør sørge for de nødvendige tilpasninger i national ret, navnlig for at sikre rettidig opkrævning af solidaritetsbidraget, herunder på grundlag af nettoindtægter, hvori solidaritetsbidraget kan modregnes, tage højde for, om solidaritetsbidraget er fradragsberettiget, eller tage hensyn til behandlingen af tab i tidligere regnskabsår, til en konsekvent behandling af afkortede regnskabsår for virksomheder, der er stiftet i 2022 og/eller 2023, eller til omstrukturering eller fusion af virksomheder med henblik på beregning af solidaritetsbidraget.
- (56) Solidaritetsbidraget bør anvendes til i) finansielle støtteforanstaltninger for energislutkunder, og navnlig sårbare husholdninger, for at afbøde virkningerne af de høje energipriser, ii) finansielle støtteforanstaltninger, der skal bidrage til at reducere energiforbruget, iii) finansielle støtteforanstaltninger til støtte for virksomheder i energiintensive industrier og iv) finansielle støtteforanstaltninger til videreudvikling af Unionens energiafhængighed. Medlemsstaterne bør også kunne afsætte en del af midlerne fra det midlertidige solidaritetsbidrag til fælles finansiering. De pågældende foranstaltninger forudsætter betydelig fleksibilitet for at tage højde for medlemsstaternes budgetprocesser.

- (57) Anvendelsen af overskud til disse formål afspejler solidaritetsbidragets ekstraordinære og midlertidige karakter som en foranstaltning, der skal mindske og afbøde de skadelige virkninger af energikrisen for husholdninger og virksomheder i hele Unionen med det formål at beskytte det indre marked og forebygge risikoen for yderligere fragmentering. De kraftigt stigende energipriser påvirker alle medlemsstater. På grund af forskelle i energimikset påvirkes medlemsstaterne imidlertid ikke på samme måde, og de har ikke alle det samme finanspolitiske råderum til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder. Uden en EU-foranstaltning såsom et solidaritetsbidrag er der stor risiko for forstyrrelser på og yderligere fragmentering af det indre marked, hvilket vil være til skade for alle medlemsstater, da energimarkederne og værdikæderne er integrerede. Bekæmpelse af energifattigdom og håndtering af energikrisens sociale konsekvenser, navnlig for at beskytte arbejdstagere i udsatte industrier, er også et spørgsmål om solidaritet mellem medlemsstaterne. For at maksimere virkningen bør indtægterne fra solidaritetsbidraget anvendes på en koordineret måde og/eller via EU-finansieringsinstrumenter i en ånd af solidaritet.
- (58) Medlemsstaterne bør navnlig målrette finansielle støtteforanstaltninger mod de mest sårbare husholdninger og virksomheder, som er hårdest ramt af de kraftigt stigende energipriser. Det vil bevare prisincitamentet til at reducere energiefterspørgslen og spare energi. Desuden vil en målretning mod de mest sårbare og likviditetspressede husholdninger have en positiv indvirkning på det samlede forbrug ved at forhindre overdreven fortrængning af udgifter til andre produkter end energi i betragtning af den høje forbrugstilbøjelighed i denne gruppe af husholdninger. Desuden bør indtægterne fra solidaritetsbidraget anvendes til at fremme en reduktion af energiforbruget. I denne henseende bør sådanne indtægter anvendes til f.eks. auktioner eller udbudsordninger til reduktion af efterspørgslen, sænkelse af energislutkunders omkostninger i forbindelse med energikøb for bestemte energiforbrugsmængder eller fremme af energislutkunders — både sårbare husholdningers og virksomheders — investeringer i vedvarende energi, energieffektivitet eller andre dekarboniseringsteknologier. Indtægterne fra solidaritetsbidraget bør også anvendes til finansiell støtte til virksomheder i energiintensive industrier og i regioner, der er afhængige af disse industrier. Omkostningerne i energiintensive industrier, f.eks. gødningsindustrien, er skyhøje som følge af den kraftige udvikling i energipriserne. Finansielle støtteforanstaltninger skal gøres betingede af investeringer i vedvarende energi, energieffektivitet eller andre dekarboniseringsteknologier. Ydermere bør foranstaltninger, der bidrager til at gøre Unionen mere uafhængig på energiområdet, støttes med investeringer i overensstemmelse med de mål, der er fastsat i Kommissionens meddelelse af 8. marts 2022 om REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til overkommelige priser («den fælles europæisk REPowerEU-indsats») og i REPowerEU-planen, navnlig for projekter, der har et grænseoverskridende aspekt.
- (59) Medlemsstaterne kan også beslutte at afsætte en del af indtægterne fra solidaritetsbidraget til den fælles finansiering af foranstaltninger, der har til formål at mindske de skadelige virkninger af energikrisen, herunder støtte til beskyttelse af beskæftigelsen og omskoling og opkvalificering af arbejdsstyrken, eller til at fremme investeringer i energieffektivitet og vedvarende energi, herunder gennem grænseoverskridende projekter. Det fælles finansieringsaspekt dækker både projektbaseret deling af omkostninger mellem medlemsstater og medlemsstaternes frivillige kanalisering af midler via et EU-instrument til EU-budgettet i en ånd af solidaritet.
- (60) Regelmæssig og effektiv overvågning og rapportering til Kommissionen er afgørende for vurderingen af medlemsstaternes fremskridt med hensyn til at nå målene for reduktion af efterspørgslen, gennemførelsen af loftet over markedsindtægter, anvendelsen af ekstraordinære indtægter og brugen af regulerede priser.
- (61) Medlemsstaterne bør rapportere til Kommissionen om anvendelsen af solidaritetsbidraget på deres respektive områder samt om eventuelle ændringer, de foretager i deres nationale retlige rammer med henblik herpå, herunder supplerende lovgivning, der kan være nødvendig for at sikre en konsekvent national gennemførelse af solidaritetsbidraget.
- (62) Medlemsstaterne bør også rapportere om anvendelsen af indtægterne fra solidaritetsbidraget. Dette skal navnlig sikre, at medlemsstaterne anvender indtægterne i overensstemmelse med denne forordning.

- (63) Medlemsstaterne bør anvende det solidaritetsbidrag, der er fastsat ved denne forordning, på deres respektive områder, medmindre de har vedtaget tilsvarende nationale foranstaltninger. Formålet med den nationale foranstaltning bør anses for at svare til det overordnede mål for det solidaritetsbidrag, der er fastsat ved denne forordning, når det består i at bidrage til rimelige energipriser. En national foranstaltning bør anses for at være underlagt tilsvarende regler som solidaritetsbidraget, hvis den omfatter aktiviteter inden for råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne, fastlægger et grundlag, fastsætter en sats og sikrer, at indtægterne fra den nationale foranstaltning anvendes til formål svarende til formålene med solidaritetsbidraget.
- (64) Solidaritetsbidraget og Unionens retlige ramme for det bør have midlertidig karakter for at imødegå den ekstraordinære nødsituation, der er opstået i Unionen med hensyn til de kraftigt stigende energipriser. Solidaritetsbidraget bør finde anvendelse på ekstraordinære overskud, der genereres i 2022 og/eller 2023, for at imødegå og afbøde de skadelige virkninger af den aktuelle energikrise for husholdninger og virksomheder. Anvendelsen af solidaritetsbidraget for hele regnskabsåret bør gøre det muligt i den relevante periode at anvende ekstraordinære overskud i offentlighedens interesse til at afbøde konsekvenserne af energikrisen, samtidig med at de berørte virksomheder får en passende del af fortjenesten.
- (65) Solidaritetsbidraget bør kun finde anvendelse for regnskabsåret 2022 og/eller 2023. Senest den 15. oktober 2023 og senest den 15. oktober 2024, når de nationale myndigheder har overblik over opkrævningen af solidaritetsbidraget, bør Kommissionen evaluere situationen og forelægge Rådet en rapport.
- (66) Skulle en medlemsstat have vanskeligheder med anvendelsen af denne forordning og navnlig med det midlertidige solidaritetsbidrag, bør den, hvor det er relevant, høre Europa-Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU).
- (67) På grund af deres strukturelle sociale og økonomiske situation samt deres fysiske karakteristika kan regionerne i den yderste periferi som omhandlet i artikel 349 i TEUF ikke tilsluttes Unionens elmarkeder. De bør derfor ikke forpligtes til at anvende bestemmelserne om reduktion af bruttoelforbrug i spidsbelastningstimerne og loftet over markedsindtægter. Derudover bør medlemsstaterne have mulighed for at udelukke anvendelsen af disse bestemmelser på elektricitet, der produceres i små isolerede systemer eller små forbundne systemer som defineret i direktiv (EU) 2019/944. Cypern og Malta anvender på grund af deres særlige karakteristika ikke gældende EU-ret vedrørende energimarkedet fuldt ud. Cypern er fuldstændig isoleret fra de transeuropæiske energimarkeder, mens Malta kun har begrænset tilslutning til dem. Eftersom en differentieret tilgang for disse medlemsstater kun har begrænset virkning for det indre energimarked, bør Cypern og Malta på frivillig basis kunne anvende bestemmelserne om reduktion af deres bruttoelforbrug i spidsbelastningstimerne og loftet over markedsindtægter. Derudover bør Cypern, hvis det beslutter at anvende bestemmelserne om loftet over markedsindtægter, og for at sikre landets elsystems stabilitet, ikke være forpligtet til at anvende loftet over markedsindtægter på elektricitet produceret fra råolieprodukter.
- (68) De underliggende gasprisers volatilitet skaber vanskeligheder for de energiselskaber, der er aktive på terminsmarkederne for elektricitet, navnlig med hensyn til adgangen til passende sikkerhed. Kommissionen er i samarbejde med Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed og Den Europæiske Banktilsynsmyndighed i færd med at vurdere spørgsmål vedrørende egnethed af sikkerhed og marginer og mulige måder at begrænse overdreven daglig volatilitet på.
- (69) Der er desuden sammenhæng mellem de foranstaltninger, der er fastsat i denne forordning, og Kommissionens supplerende og igangværende arbejde vedrørende markedsudformningen på længere sigt som bebudet i dens meddelelse af 18. maj 2022 om indgreb på energimarkedet på kort sigt og forbedringer af elmarkedets udformning på længere sigt, der blev offentliggjort sammen med REPowerEU-planen.
- (70) I betragtning af energikrisens omfang, dens sociale, økonomiske og finansielle konsekvenser og behovet for at handle så hurtigt som muligt bør denne forordning hurtigst muligt træde i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

- (71) I betragtning af den ekstraordinære karakter af de foranstaltninger, der er fastsat i denne forordning, og behovet for navnlig at anvende dem i vinteren 2022-23, bør denne forordning finde anvendelse indtil den 31. december 2023.
- (72) Målene for denne forordning, nemlig at indføre et nødindgreb for at afbøde virkningerne af høje energipriser, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af handlingens omfang eller virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

Genstand og definitioner

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

Ved denne forordning indføres der et nødindgreb for at afbøde virkningerne af høje energipriser ved hjælp af ekstraordinære, målrettede og tidsbegrænsede foranstaltninger. Disse foranstaltninger har til formål at reducere elforbruget, indføre et loft over de markedsindtægter, som visse producenter modtager fra produktionen af elektricitet, og omfordele dem til elslutkunderne på en målrettet måde, give medlemsstaterne mulighed for at anvende foranstaltninger i form af offentlige indgreb i prisfastsættelsen for elektricitetsforsyning til husholdninger og SMV'er og fastsætte regler for et obligatorisk midlertidigt solidaritetsbidrag fra EU-selskaber og faste driftssteder, der har aktiviteter inden for råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne, for at disse kan bidrage til overkommelige energipriser for husholdninger og virksomheder.

Artikel 2

Definitioner

Ved anvendelsen af denne forordning finder de definitioner, der er fastsat i artikel 2 i forordning (EU) 2019/943 og i artikel 2 i direktiv (EU) 2019/944, anvendelse. Desuden forstås ved:

- 1) »små og mellemstore virksomheder« eller »SMV'er«: virksomheder som defineret i artikel 2 i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF ⁽⁶⁾
- 2) »bruttoelforbrug«: den samlede elektricitetsforsyning til elforbrugende aktiviteter på en medlemsstats område
- 3) »referenceperiode«: perioden fra den 1. november til den 31. marts i de fem på hinanden følgende år forud for datoen for denne forordnings ikrafttræden, begyndende med perioden fra den 1. november 2017 til den 31. marts 2018
- 4) »spidsbelastningstimer«: de enkelte timer på dagen, hvor engrospriserne for day-ahead-elektricitet ifølge transmissions-systemoperatørernes og, hvor det er relevant, udpegede elektricitetsmarkedsoperatørers prognoser forventes at være de højeste, bruttoelforbruget forventes at være det højeste, eller bruttoelforbruget af elektricitet produceret fra andre kilder end vedvarende energikilder, jf. artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 ⁽⁷⁾, forventes at være det højeste

⁽⁶⁾ Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).

⁽⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

- 5) »markedsindtægter«: realiserede indtægter, som en producent modtager til gengæld for salg og levering af elektricitet i Unionen, uanset i hvilken kontraktform en sådan udveksling finder sted, herunder energiforsyningsaftaler og andre former for risikoafdækning mod prisudsving på engrosmarkedet for elektricitet, og med undtagelse af enhver form for støtte ydet af medlemsstater
- 6) »afregning«: en betaling, der foretages og modtages mellem modparter mod levering og modtagelse af elektricitet, hvor det er relevant, til opfyldelse af modparternes respektive forpligtelser i henhold til en eller flere clearingtransaktioner
- 7) »kompetent myndighed«: en myndighed som defineret i artikel 2, nr. 11), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/941 ⁽⁸⁾
- 8) »mellemmænd«: enheder på engrosmarkederne for elektricitet i medlemsstater, der består af en ø, som ikke er forbundet med andre medlemsstater, med enhedsbaseret budafgivelse, hvor den regulerende myndighed har givet disse enheder tilladelse til at deltage på markedet på producentens vegne, med undtagelse af enheder, der overfører ekstraordinære indtægter direkte til elslutkunderne
- 9) »ekstraordinære indtægter«: en positiv forskel mellem producenternes markedsindtægter pr. MWh elektricitet og loftet over markedsindtægter på 180 EUR pr. MWh elektricitet, jf. artikel 6, stk. 1
- 10) »affald«: ethvert stof eller enhver genstand, som indehaveren skiller sig af med eller agter eller er forpligtet til at skille sig af med, som defineret i artikel 3, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF ⁽⁹⁾
- 11) »nettoimportafhængighed«: for perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2021 forskellen mellem den samlede import af elektricitet og den samlede eksport af elektricitet som en procentdel af den samlede bruttoproduktion af elektricitet i en medlemsstat
- 12) »regnskabsår«: et skatteår, et kalenderår eller enhver anden passende skatteperiode som defineret i national lovgivning
- 13) »energislutkunde«: en kunde, der køber energi til eget forbrug
- 14) »elslutkunde«: en kunde, der køber elektricitet til eget forbrug
- 15) »EU-selskab«: et selskab etableret i en medlemsstat, som i henhold til denne medlemsstats skattelovgivning anses for at være skattemæssigt hjemmehørende i den pågældende medlemsstat, og som i henhold til dobbeltbeskatningsaftaler indgået med tredjelande ikke anses for at være skattemæssigt hjemmehørende uden for Unionen
- 16) »fast driftssted«: et fast forretningssted beliggende i en medlemsstat, hvorigennem aktiviteterne i et selskab etableret i en anden stat udføres helt eller delvis, for så vidt dette forretningssteds overskud er skattepligtigt i den medlemsstat, hvor det er beliggende
- 17) »EU-selskaber og faste driftssteder med aktiviteter inden for råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne«: EU-selskaber eller faste driftssteder, som genererer mindst 75 % af deres omsætning fra økonomiske aktiviteter inden for råstofudvinding, minedrift, raffinering af råolie eller fremstilling af koksovsprodukter som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1893/2006 ⁽¹⁰⁾

⁽⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/941 af 5. juni 2019 om risikoberedskab i elsektoren og om ophævelse af direktiv 2005/89/EF (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 1).

⁽⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver (EUT L 312 af 22.11.2008, s. 3).

⁽¹⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1893/2006 af 20. december 2006 om oprettelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter NACE rev. 2 og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3037/90 og visse EF-forordninger om bestemte statistiske områder (EUT L 393 af 30.12.2006, s. 1).

- 18) »ekstraordinært overskud«: skattepligtigt overskud som fastsat i henhold til nationale skatteregler i regnskabsåret 2022 og/eller regnskabsåret 2023 og i hele deres varighed, fra aktiviteter, der udøves i EU-selskaber og faste driftssteder med aktiviteter inden for råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne, som ligger over en stigning på 20 % i det gennemsnitlige skattepligtige overskud i de fire regnskabsår, der begynder den 1. januar 2018 eller derefter
- 19) »solidaritetsbidrag«: en midlertidig foranstaltning, der har til formål at håndtere ekstraordinære overskud fra EU-selskabers og faste driftssteders aktiviteter inden for råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne for at afbøde den ekstraordinære prisudvikling på energimarkedene for medlemsstater, forbrugere og virksomheder
- 20) »ekstraordinære flaskehalsindtægter«: de resterende indtægter, der forbliver uudnyttede efter tildelingen af flaskehalsindtægter i overensstemmelse med de prioriterede formål, der er fastsat i artikel 19, stk. 2, i forordning (EU) 2019/943
- 21) »vedtaget tilsvarende national foranstaltning«: en lovgivningsmæssig, reguleringsmæssig eller administrativ foranstaltning, der er vedtaget og offentliggjort af en medlemsstat senest den 31. december 2022, og som bidrager til rimelige energipriser.

KAPITEL II

Foranstaltninger vedrørende elektricitetsmarkedet

Afdeling 1

Reduktion af efterspørgslen

Artikel 3

Reduktion af bruttoelforbrug

1. Medlemsstaterne bestræber sig på at gennemføre foranstaltninger til at reducere deres samlede månedlige bruttoelforbrug med 10 % i forhold til det gennemsnitlige bruttoelforbrug i de tilsvarende måneder af referenceperioden.
2. Når medlemsstaterne beregner reduktionen i bruttoelforbruget, kan de tage hensyn til det øgede bruttoelforbrug som følge af opfyldelse af målene for reduktion af efterspørgslen efter gas og den generelle elektrificeringsindsats med henblik på at udfase fossile brændstoffer.

Artikel 4

Reduktion af bruttoelforbruget i spidsbelastningstimerne

1. Hver medlemsstat identificerer spidsbelastningstimer svarende til i alt mindst 10 % af alle timer i perioden mellem den 1. december 2022 og den 31. marts 2023.
2. Hver medlemsstat reducerer sit bruttoelforbrug i de identificerede spidsbelastningstimer. Der skal i de identificerede spidsbelastningstimer opnås en reduktion på mindst 5 % i gennemsnit pr. time. Reduktionsmålet beregnes som forskellen mellem det faktiske bruttoelforbrug i de identificerede spidsbelastningstimer og det bruttoelforbrug, som transmissionssystemoperatørerne prognosticerer i samarbejde med den regulerende myndighed, hvis det er relevant, uden at der ved prognosen tages hensyn til virkningen af de foranstaltninger, der er truffet for at nå det mål, der er fastsat i denne artikel. Transmissionssystemoperatørernes prognoser kan omfatte historiske data fra referenceperioden.
3. Medlemsstaterne kan beslutte at sigte mod en anden procentdel af spidsbelastningstimer end den, der er fastsat i stk. 1, så længe mindst 3 % af spidsbelastningstimerne er dækket, og så længe den sparede energi i disse spidsbelastningstimer mindst svarer til den, der ville være blevet sparet med de parametre, der er fastsat i stk. 1 og 2.

*Artikel 5***Foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen**

Medlemsstaterne har frihed til at vælge passende foranstaltninger til reduktion af bruttoelforbruget med henblik på at opfylde målene i artikel 3 og 4, herunder forlængelse af allerede indførte nationale foranstaltninger. Foranstaltningerne skal være klart definerede, gennemsigtige, forholdsmæssige, målrettede, ikkediskriminerende og kontrollerbare, og skal navnlig opfylde alle følgende betingelser:

- a) når der udbetales økonomisk kompensation ud over markedsindtægterne, skal kompensationsbeløbet fastsættes gennem en åben udbudsprocedure
- b) kun omfatte økonomisk kompensation, når en sådan kompensation betales for en mængde elektricitet, der ikke forbruges sammenlignet med det forventede forbrug i den pågældende time uden det åbne udbud
- c) ikke uretmæssigt forvride konkurrencen eller hindre et velfungerende indre marked for elektricitet
- d) ikke unødigt begrænses til bestemte kunder eller kundegrupper, herunder uafhængige aggregatorer, i overensstemmelse med artikel 17 i direktiv (EU) 2019/944 og
- e) ikke unødigt hindre omstillingen fra fossile brændselsteknologier til teknologier, der anvender elektricitet.

*Afdeling 2***Loft over markedsindtægter og fordeling af ekstraordinære indtægter og ekstraordinære flaskehalsindtægter til elslutkunderne***Artikel 6***Obligatorisk loft over markedsindtægter**

1. Producenternes markedsindtægter fra produktion af elektricitet fra de kilder, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1, må ikke overstige 180 EUR pr. MWh produceret elektricitet.
2. Medlemsstaterne sikrer, at loftet over markedsindtægter dækker alle markedsindtægter for producenter og, hvis det er relevant, mellemmand, der deltager på engrosmarkederne for elektricitet på producenters vegne, uanset inden for hvilken markedstidsramme transaktionen finder sted, og uanset om elektriciteten handles bilateralt eller på et centralt marked.
3. Medlemsstaterne træffer effektive foranstaltninger for at forhindre, at producenternes forpligtelser i henhold til stk. 2, omgås. De skal navnlig sikre, at loftet over markedsindtægter anvendes effektivt i tilfælde, hvor producenterne kontrolleres eller delvis ejes af andre virksomheder, navnlig når de er en del af en vertikalt integreret virksomhed.
4. Medlemsstaterne afgør, om loftet over markedsindtægter fra energitransaktioner skal anvendes ved transaktionens afregning eller derefter.
5. Kommissionen giver medlemsstaterne vejledning i gennemførelsen af denne artikel.

*Artikel 7***Anvendelse af loftet over markedsindtægter på elektricitetsproducenter**

1. Det loft over markedsindtægter, der er fastsat i artikel 6, finder anvendelse på markedsindtægter fra salg af elektricitet, der produceres fra følgende kilder:
 - a) vindkraft

- b) solenergi (solvarme og solceller)
- c) geotermisk energi
- d) vandkraft uden reservoir
- e) biomassebrændsel (fast eller gasformigt), undtagen biomethan
- f) affald
- g) atomkraft
- h) brunkul
- i) råolieprodukter
- j) tørv.

2. Det loft over markedsindtægter, der er fastsat i artikel 6, stk. 1, finder ikke anvendelse på demonstrationsprojekter eller på producenter, hvis indtægter pr. MWh produceret elektricitet allerede er begrænset som følge af statslige eller offentlige foranstaltninger, der ikke er vedtaget i henhold til artikel 8.

3. Medlemsstaterne kan, navnlig i tilfælde, hvor anvendelsen af det loft over markedsindtægter, der er fastsat i artikel 6, stk. 1, medfører en betydelig administrativ byrde, beslutte, at loftet over markedsindtægter ikke finder anvendelse på producenter, der producerer elektricitet på produktionsanlæg med en installeret effekt på op til 1 MW. Medlemsstaterne kan, navnlig i tilfælde, hvor anvendelsen af det loft over markedsindtægter, som er fastsat i artikel 6, stk. 1, indebærer en risiko for at øge CO₂-emissionerne og mindske produktionen af vedvarende energi, beslutte, at loftet over markedsindtægter ikke finder anvendelse på elektricitet produceret i hybridanlæg, som også anvender konventionelle energikilder.

4. Medlemsstaterne kan beslutte, at loftet over markedsindtægter ikke finder anvendelse på indtægterne fra salg af elektricitet på balanceringsenergi markedet og fra kompensation for belastningsomfordeling og modkøb.

5. Medlemsstaterne kan beslutte, at loftet over markedsindtægter kun finder anvendelse på 90 % af de markedsindtægter, som overstiger det loft over markedsindtægter, der er fastsat i artikel 6, stk. 1.

6. Producenter, mellemmand og relevante markedsdeltagere samt systemoperatører, hvis det er relevant, skal give medlemsstaternes kompetente myndigheder og, hvor det er relevant, systemoperatørerne og udpegede elektricitetsmarkedsoperatører alle data, der er nødvendige for anvendelsen af artikel 6, herunder om den producerede elektricitet og de dermed forbundne markedsindtægter, uanset inden for hvilken markedstidsramme transaktionen finder sted, og uanset om denne elektricitet handles bilateralt, inden for samme virksomhed eller på et centralt marked.

Artikel 8

Nationale kriseforanstaltninger

1. Medlemsstaterne kan:
 - a) opretholde eller indføre foranstaltninger, der yderligere begrænser markedsindtægterne hos producenter, der producerer elektricitet fra de kilder, der er anført i artikel 7, stk. 1, herunder muligheden for at differentiere mellem teknologier, samt markedsindtægterne hos andre markedsdeltagere, herunder dem, der er aktive inden for handel med elektricitet
 - b) fastsætte et højere loft over markedsindtægter for producenter, der producerer elektricitet fra de kilder, der er anført i artikel 7, stk. 1, forudsat at deres investeringer og driftsomkostninger overstiger det maksimum, der er fastsat i artikel 6, stk. 1
 - c) opretholde eller indføre nationale foranstaltninger for at begrænse markedsindtægterne for producenter, der producerer elektricitet fra kilder, der ikke er omhandlet i artikel 7, stk. 1
 - d) fastsætte et specifikt loft over markedsindtægter fra salg af elektricitet, der produceres fra stenkul
 - e) lade de vandkraftværker, der ikke er nævnt i artikel 7, stk. 1, litra d), være omfattet af et loft over markedsindtægter eller opretholde eller indføre sådanne foranstaltninger, der yderligere begrænser deres markedsindtægter, herunder muligheden for at differentiere mellem teknologier.

2. For foranstaltningerne i stk. 1 gælder i overensstemmelse med denne forordning, at de:
 - a) skal være forholdsmæssige og ikkediskriminerende
 - b) ikke må skade investeringssignalerne
 - c) skal sikre, at investeringerne og driftsomkostningerne er dækket
 - d) ikke må forvride engrosmarkederne for elektricitet og navnlig ikke påvirke rangfølgelisten og prisdannelsen på engrosmarkedet
 - e) skal være forenelige med EU-retten.

Artikel 9

Fordeling af ekstraordinære flaskehalsindtægter som følge af tildeling af overførselskapacitet

1. Uanset EU-reglerne om flaskehalsindtægter kan medlemsstaterne anvende de ekstraordinære flaskehalsindtægter som følge af tildelingen af overførselskapacitet til at finansiere foranstaltninger til støtte for elslutkunder i overensstemmelse med artikel 10.
2. Anvendelsen af de ekstraordinære flaskehalsindtægter i overensstemmelse med stk. 1 skal godkendes af den regulerende myndighed i den pågældende medlemsstat.
3. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om anvendelsen af de ekstraordinære flaskehalsindtægter i overensstemmelse med stk. 1 senest en måned fra datoen for vedtagelsen af den relevante nationale foranstaltning.

Artikel 10

Fordeling af de ekstraordinære indtægter

1. Medlemsstaterne sikrer, at alle ekstraordinære indtægter fra loftet over markedsindtægter anvendes til målrettet at finansiere foranstaltninger til støtte for elslutkunder, der afbøder virkningen af de høje elpriser for disse kunder.
2. De foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 1, skal være klart definerede, gennemsigtige, forholdsmæssige, ikkediskriminerende og kontrollerbare og må ikke modvirke den forpligtelse til at reducere bruttoelforbruget, der er fastsat i artikel 3 og 4.
3. Hvis de indtægter, der opnås direkte fra gennemførelsen af loftet over markedsindtægter på medlemsstaternes område, og de indtægter, der opnås indirekte fra grænseoverskridende aftaler, er utilstrækkelige til på passende vis at støtte elslutkunderne, har medlemsstaterne mulighed for at anvende andre passende midler som f.eks. budgetmidler til samme formål og på samme betingelser.
4. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger kan for eksempel omfatte:
 - a) økonomisk kompensation til elslutkunder for at reducere deres elforbrug, herunder gennem auktioner eller udbudsprocedurer til reduktion af efterspørgslen
 - b) direkte overførsler til elslutkunderne, herunder gennem forholdsmæssige nedsættelser af nettariffrerne
 - c) kompensation til leverandører, der leverer elektricitet til kunder til priser, der er lavere end omkostningerne, som følge af et statsligt eller offentligt indgreb i prisfastsættelsen i henhold til artikel 13
 - d) sænkning af elslutkundernes omkostninger til køb af elektricitet, herunder for en begrænset mængde af den elektricitet, de forbruger
 - e) fremme af elslutkunders investeringer i dekarboniseringsteknologier, vedvarende energi og energieffektivitet.

*Artikel 11***Aftaler mellem medlemsstaterne**

1. I situationer, hvor en medlemsstats nettoimportafhængighed er lig med eller højere end 100 %, indgås der senest den 1. december 2022 en aftale mellem den importerende medlemsstat og den vigtigste eksportmedlemsstat om en passende fordeling af de ekstraordinære indtægter. Alle medlemsstater kan i en ånd af solidaritet indgå sådanne aftaler, som også kan dække indtægter fra nationale kriseforanstaltninger i henhold til artikel 8, herunder aktiviteter inden for handel med elektricitet.
2. Kommissionen bistår medlemsstaterne under hele forhandlingsprocessen samt tilskynder til og letter udvekslingen af bedste praksis mellem medlemsstaterne.

*Afdeling 3***Foranstaltninger for detailhandel***Artikel 12***Midlertidig udvidelse af offentlige indgreb i prisfastsættelsen for elektricitet til også at omfatte SMV'er**

Uanset EU-reglerne om offentlige indgreb i prisfastsættelse kan medlemsstaterne anvende offentlige indgreb i prisfastsættelsen for elektricitetslevering til SMV'er. Sådanne offentlige indgreb skal:

- a) tage hensyn til støttemodtagerens årlige forbrug i de seneste fem år og fastholde et incitament til at reducere efterspørgslen
- b) opfylde de betingelser, der er fastsat i artikel 5, stk. 4 og 7, i direktiv (EU) 2019/944
- c) opfylde de betingelser, der er fastsat i denne forordnings artikel 13, hvis det er relevant.

*Artikel 13***Midlertidig mulighed for at fastsætte elpriser, der er lavere end omkostningerne**

Uanset EU-reglerne om offentlige indgreb i prisfastsættelse kan medlemsstaterne, når de anvender offentlige indgreb i prisfastsættelse for elektricitetslevering i henhold til artikel 5, stk. 6, i direktiv (EU) 2019/944 eller til denne forordnings artikel 12, undtagelsesvis og midlertidigt fastsætte en pris for elektricitetslevering, som er lavere end omkostningerne, forudsat at alle følgende betingelser er opfyldt:

- a) foranstaltningen omfatter en begrænset del af forbruget og fastholder et incitament til at reducere efterspørgslen
- b) der er ingen forskelsbehandling mellem leverandører
- c) leverandørerne kompenseres for at levere til priser, der er lavere end omkostningerne og
- d) alle leverandører har mulighed for at afgive tilbud til den pris for elektricitetslevering, der er lavere end omkostningerne på samme grundlag.

KAPITEL III

Foranstaltning vedrørende råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne

Artikel 14

Støtte til energislutkunder gennem et midlertidigt solidaritetsbidrag

1. Ekstraordinære overskud fra EU-selskaber og faste driftssteder med aktiviteter i råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne vil være omfattet af et obligatorisk midlertidigt solidaritetsbidrag, medmindre medlemsstaterne har vedtaget tilsvarende nationale foranstaltninger.
2. Medlemsstaterne sikrer, at vedtagne tilsvarende nationale foranstaltninger har samme mål og er genstand for lignende regler som det midlertidige solidaritetsbidrag i henhold til denne forordning og genererer sammenlignelige eller højere indtægter i forhold til de anslåede indtægter fra solidaritetsbidraget.
3. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør foranstaltninger til gennemførelse af det obligatoriske midlertidige solidaritetsbidrag, der er omhandlet i stk. 1, senest den 31. december 2022.

Artikel 15

Beregningsgrundlag for det midlertidige solidaritetsbidrag

Det midlertidige solidaritetsbidrag for EU-selskaber og faste driftssteder med aktiviteter inden for råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne, herunder dem, der udelukkende skattemæssigt indgår i en konsolideret koncern, beregnes på grundlag af det skattepligtige overskud, som fastsat i henhold til nationale skatteregler, i regnskabsåret 2022 og/eller i regnskabsåret 2023 og i hele deres varighed, som ligger ud over en stigning på 20 % i det gennemsnitlige skattepligtige overskud, som fastsat i henhold til nationale skatteregler, i de fire regnskabsår, der begyndte den 1. januar 2018 eller derefter. Hvis det gennemsnitlige skattepligtige overskud i disse fire regnskabsår er negativt, er det gennemsnitlige skattepligtige overskud nul ved beregningen af det midlertidige solidaritetsbidrag.

Artikel 16

Beregningsats for det midlertidige solidaritetsbidrag

1. Den sats, der anvendes til beregning af det midlertidige solidaritetsbidrag, skal være mindst 33 % af det beregningsgrundlag, der er omhandlet i artikel 15.
2. Det midlertidige solidaritetsbidrag finder anvendelse ud over de almindelige skatter og afgifter i henhold til en medlemsstats nationale ret.

Artikel 17

Anvendelse af indtægter fra det midlertidige solidaritetsbidrag

1. Medlemsstaterne anvender indtægterne fra det midlertidige solidaritetsbidrag med tilstrækkelig rettidig virkning til et eller flere af følgende formål:
 - a) finansielle støtteforanstaltninger til energislutkunder, navnlig sårbare husholdninger, for at afbøde virkningerne af de høje energipriser på en målrettet måde
 - b) finansielle støtteforanstaltninger, der skal bidrage til at reducere energiforbruget, f.eks. gennem auktioner eller udbudsprocedurer til reduktion af efterspørgslen, sænke energislutkunders omkostninger til energikøb for bestemte forbrugsmængder og fremme energislutkunders investeringer i vedvarende energi, strukturelle investeringer i energieffektivitet eller andre dekarboniseringsteknologier
 - c) finansielle støtteforanstaltninger for virksomheder i energitunge industrier, forudsat at støtten betinges af investeringer i vedvarende energi, energieffektivitet eller andre dekarboniseringsteknologier

- d) finansielle støtteforanstaltninger til udvikling af energiuafhængigheden, navnlig investeringer, der er i overensstemmelse med målene i REPowerEU-planen og i den fælles europæiske REPowerEU-indsats, såsom projekter med en grænseoverskridende dimension
 - e) i en ånd af solidaritet kan medlemsstaterne afsætte en del af indtægterne fra det midlertidige solidaritetsbidrag til den fælles finansiering af foranstaltninger, der skal mindske de skadelige virkninger af energikrisen, herunder støtte til beskyttelse af beskæftigelsen og omskoling og opkvalificering af arbejdsstyrken, eller til at fremme investeringer i energieffektivitet og vedvarende energi, herunder i grænseoverskridende projekter og i EU-finansieringsmekanismen for vedvarende energi som fastsat i artikel 33 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 ⁽¹¹⁾.
2. Foranstaltningerne i stk. 1 skal være klart definerede, gennemsigtige, forholdsmæssige, ikkediskriminerende og kontrollerbare.

Artikel 18

Solidaritetsbidragets midlertidige karakter

Solidaritetsbidraget, som anvendes af medlemsstaterne i overensstemmelse med denne forordning, er af midlertidig karakter. Det finder kun anvendelse på ekstraordinære overskud, der genereres i de regnskabsår, der er omhandlet i artikel 15.

KAPITEL IV

Afsluttende bestemmelser

Artikel 19

Overvågning og håndhævelse

1. Den kompetente myndighed i hver medlemsstat overvåger gennemførelsen på sit område af de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 3-7, 10, 12 og 13.
2. Snarest muligt efter denne forordnings ikrafttræden og senest den 1. december 2022 aflægger medlemsstaterne rapport til Kommissionen om de planlagte foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen, der kræves i henhold til artikel 5 og om de aftaler mellem medlemsstaterne, der er indgået i henhold til artikel 11.
3. Senest den 31. januar 2023 og på ny senest den 30. april 2023 aflægger medlemsstaterne rapport til Kommissionen om:
 - a) den opnåede reduktion af efterspørgslen i henhold til artikel 3 og 4 og de foranstaltninger, der er truffet for at opnå reduktionen i henhold til artikel 5
 - b) de ekstraordinære indtægter i henhold til artikel 6
 - c) foranstaltningerne til fordeling af de ekstraordinære indtægter, og deres anvendelse til at afbøde virkningen af de høje elpriser for elslutkunderne i henhold til artikel 10
 - d) eventuelle offentlige indgreb i prisfastsættelsen for elektricitetslevering som omhandlet i artikel 12 og 13.
4. Medlemsstaterne aflægger rapport til Kommissionen om:
 - a) indførelsen af det midlertidige solidaritetsbidrag i henhold til artikel 14, herunder i hvilke(t) regnskabsår, de vil anvende det, senest den 31. december 2022

⁽¹¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1).

- b) eventuelle senere ændringer af den nationale retlige ramme senest en måned efter datoen for offentliggørelsen i deres respektive nationale officielle tidender
- c) anvendelsen af indtægterne i henhold til artikel 17 senest en måned efter datoen, hvor de har opkrævet indtægterne i overensstemmelse med national ret
- d) de vedtagne tilsvarende nationale foranstaltninger som omhandlet i artikel 14 senest den 31. december 2022; medlemsstaterne forelægger også en vurdering af de indtægter, der genereres ved disse vedtagne tilsvarende nationale foranstaltninger, og af anvendelsen af disse indtægter senest en måned efter datoen, hvor de har opkrævet indtægterne i overensstemmelse med national ret.

Artikel 20

Evaluerings

1. Senest den 30. april 2023 foretager Kommissionen en evaluering af kapitel II i lyset af elprisen og Unionens generelle elforsyningsituation og forelægger Rådet en rapport om de vigtigste resultater af denne evaluering. På grundlag af denne rapport kan Kommissionen navnlig, hvis det er begrundet i de økonomiske omstændigheder eller elmarkedets funktion i Unionen og i de enkelte medlemsstater, foreslå at forlænge denne forordnings anvendelsesperiode, ændre loftet over markedsindtægter i artikel 6, stk. 1, og kilderne til elproduktion som omhandlet i artikel 7, stk. 1, som den finder anvendelse på, eller på anden måde ændre kapitel II.
2. Senest den 15. oktober 2023 og på ny senest den 15. oktober 2024 foretager Kommissionen en evaluering af kapitel III i lyset af den generelle situation i sektoren for fossile brændstoffer og de ekstraordinære overskud, der er genereret, og forelægger Rådet en rapport om de vigtigste resultater af denne evaluering.

Artikel 21

Undtagelser

1. Artikel 4-7 finder ikke anvendelse på regioner i den yderste periferi som omhandlet i artikel 349 i TEUF, der ikke kan sammenkobles med Unionens elmarked.
2. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at anvende artikel 4-7 på elektricitet, der produceres i små isolerede systemer eller små forbundne systemer.
3. Artikel 4-7 er ikke obligatoriske for Cypern og Malta. Hvis Cypern beslutter at anvende artikel 4-7, finder artikel 6, stk. 1, ikke anvendelse på elektricitet produceret fra råolieprodukter.

Artikel 22

Ikrafttræden og anvendelse

1. Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.
2. Uden at det berører forpligtelsen til at sikre fordelingen af de ekstraordinære indtægter i overensstemmelse med artikel 10 og til at anvende indtægterne fra det midlertidige solidaritetsbidrag i overensstemmelse med artikel 17, og uden at det berører den i artikel 20, stk. 2, omhandlede rapporteringsforpligtelse, finder denne forordning anvendelse indtil den 31. december 2023, jf. dog følgende:
 - a) Artikel 4 finder anvendelse fra den 1. december 2022 til den 31. marts 2023
 - b) Artikel 5 og 10 finder anvendelse fra den 1. december 2022

- c) Artikel 6, 7, og 8 finder anvendelse fra den 1. december 2022 til den 30. juni 2023
- d) Artikel 20, stk. 2, finder anvendelse indtil den 15. oktober 2024.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 6. oktober 2022.

På Rådets vegne

M. BEK

Formand

ISSN 1977-0634 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2520 (papirudgave)

Den Europæiske Unions
Publikationskontor
L-2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA